

vedere, vulnerabilitatea umană e o consecință a tipului de viață pe care îl experimentăm, care ne ia prin surprindere, care de fapt, ne experimentează pe noi. Spectacolul comprimă formalități sociale. Stările ascunse în spatele oricărui gest, oricărei mișcări constituie esența singurătății. Pe noi, oamenii, ne poate salva numai singurătatea, spune Evgheni Evtușenko”.

Și totuși, dincolo de argumentul creatorului, această piesă își trăiește, ca orice spectacol cu sens, propria biografie și se impune ca o cale de acces la „sertarul subconștient” în care se află țara promisă, adică lumea noastră reală ca origine nedisimulată a ceea ce suntem. Și trebuie să o spunem, *Promised Land* ne prilejuiește reîntâlnirea cu tineri artiști foarte talentați precum Istvan Teglas (a cărui expresivitate corporală are prea puțină concurență în peisajul coregrafic de la noi), cu un dansator în egală măsură actor (Attila Bordas), cu sensibilitatea loanei Marchidan și cu vigoarea stilului interpretativ al Casandrei Stelea. Meritul lui Arcadie Rusu este de a fi construit un spectacol care vorbește despre noi printr-un demers vizual puternic, și de a fi așezat fiecare dintre artiștii menționați exact acolo unde le este locul.

Absolvent al secției Coregrafie la clasa profesorului Sergiu Anghel, Arcadie Rusu a făcut parte din „Orion Balet” și „Gigi Caciuleanu Romanian Dance Company”. În 2007, cu spectacolul *Mind Control*, obține Premiul Galei Absolvenților pentru cea mai bună creație coregrafică. Scenografa spectacolului *Promised Land*, Ioana Pashca, este în ultimul an de studiu și se poate deja mândri cu un premiu important în cadrul Festivalului de Teatru pentru Tineret, Piatra Neamț: Cea mai bună scenografie pentru spectacolul *Fool for Love*, regia Alexandru Măzgăreanu. Interpreții Ioana Marchidan, Casandra Stelea, Istvan Teglas, Attila Bordas au o bogată experiență de coregrafi, dansatori și actori, iar Elisabeta Mihai reușește un surprinzător debut.

Teatrul Foarte Mic – Promised Land. Conceptul și coregrafia: Arcadie Rusu. Scenografia: Ioana Pashca. Light design: Alin Popa. Cu: Ioana Marchidan, Casandra Stelea, Istvan Teglas, Attila Bordas, Elisabeta Mihai. Data premierei: 6 februarie 2009.

Lumea de după cântecul de lebedă

Am recunoscut în spectacolul *Ghetto Blaster* de la Teatrul Masca, definit ca o experiență coregrafică și sonoră de Vava Ștefănescu, o sinteză între două linii de forță vizibile în două spectacole anterioare ale coregrafei: poezia de fond a mișcării din *Povestiri din orașul interzis* și tragedia alienării din *Trei dansuri de Beckett* (ambele spectacole montate la teatrul din Gheorgheni).

Spre deosebire de spectacolele sale anterioare însă, în *Ghetto Blaster* Vava Ștefănescu suspendă orice urmă de transcendență, orice posibilitate de salvare a omului contemporan din plasa propriilor plăsmuiri, care au ajuns, de fapt, să îl trăiască. Este vorba de o lume împachetată în ambalajul *glam* al divertismentului, o lume care se autoconține, se autodevorează și se regenerează doar prin propria lipsă de deschidere simbolică, o lume devenită o imensă butaforie în care totul este reciclabil la infinit, omul însuși avansând către statutul de element în butaforia generalizată.

Despre universul „clovnilor urbani” din *Trei dansuri de Beckett*, Vava Ștefănescu spunea: „În această groapă de gunoi este plasat mirajul unei vieți paradiziace, iluzia ieșirii, iluzia salvării. Unde se întrezărește o speranță de fapt nu este decât o și mai mare afundare. Un univers în descompunere care, a doua zi se reface din același punct, ca într-un *perpetuum mobile* al existenței noastre”.

Despre *Ghetto Blaster* aflăm că: „Un *ghettoblaster* (sau CD player) este semnul rapperilor americani ai anilor '80. Într-o manieră de fals divertisment, spectacolul reia codurile acestei culturi urbane și radiografiază clișeele noii ordini sociale contemporane, în care, indiferent de poziția deținută, omul își revendică un loc, o voce, o imagine [...]”

Totul e o tranzacție, dar poate însemna, în același timp, și disperare, suferință extremă... oamenii devin vânători, sunt deposezați de sentimentele umane... suferința, goana îi dezumanizează... se descompun... lipsa integrității, haos, o lume în colaps”.

În *Ghetto Blaster* este păstrată o problematică de fond, dar sunt schimbate radical accentele: dacă în „groapa de gunoi” a contemporaneității prezentate în *Trei dansuri de Beckett* speranța, fie ea și iluzorie, mai introducea o urmă de transcendentă, de data aceasta Vava Ștefănescu nu ne mai cruță: orice posibilitate de ieșire din tipul de lume în care viețuiește omul contemporan este anulată. Este lumea noastră așa cum arată după cântecul de lebedă ce anunța moartea a ceea ce în mod tradițional numeam esență umană.

În cea mai mare parte a lui, acest spectacol pare varianta artistică, înscenarea cu tâlc a lucrării *Societatea de consum* de Jean Baudrillard: un discurs despre o lume a divertismentului în care nu are rost să mai vorbim despre simboluri, întrucât ele ar asigura o posibilă deschidere spre alt plan, ci e vorba de semne care instituie o logică a consumului, în care totul este autoreferențial, în care nu mai putem elabora discursuri cu sens despre vreo esență, ci doar despre o eternă reciclare a unei naturi unice: cea a consumului.

Ca și în *Cvartet pentru o lăvalieră*, dar în cu totul alt registru, Vava Ștefănescu găsește aceleași două elemente prin care să însceneze istoria omului contemporan: corpul și sunetul. Corpul, probabil pentru că, așa cum spunea Baudrillard, este „cel mai frumos semn” în ansamblul consumului, prin el „desăvârșindu-se” toate celelalte semne din sistemul logic al societății de consum, iar sunetul, pentru că numai acest tip de mediu poate transmite nemediat și uneori nedisimulat, caracterul repetitiv al existenței omului de azi.

Mi se pare interesant de urmărit, în creația recentă a Vavei Ștefănescu, relația dintre corp și sunet. Dacă în *Cvartet pentru o lăvalieră* aveam clar sentimentul că realitatea corporală nu este doar conectată cu sunetul, ci efectiv provocată, instituită, chiar creată de el, în *Ghetto Blaster*, între corpul interpreților și sunet se află un întreg abis. Limbajul coregrafic ales de Vava Ștefănescu punctează clar această separare între corp și sunet, corpul nu generează decât propriul său drum către statutul de obiect în butaforia în care întreaga lume tinde să se preschimbe.

O remarcă pentru stilul coregrafic al Vavei Ștefănescu, o remarcă ce trebuia făcută, poate, mai demult, dar după vizionarea acestui spectacol se impune mai intens ca oricând: ceea ce Vava Ștefănescu creează pentru alți actori sau dansatori este fundamental diferit, la nivelul limbajului mișcării, de ceea ce creează pentru ea însăși. De obicei, coregrafiile imprimă celor cu care lucrează aceleași mijloace de expresie cu care operează și asupra propriei lor corporalități. Acesta este pe de o parte semnul unei generozități artistice, pe de altă parte, marca faptului că Vava Ștefănescu pornește, în ceea ce creează, de la lumea pe care o vrea materializată și mai ales de la calitatea oamenilor cu care colaborează. Din acest punct de vedere, corelat cu multe alte virtuți artistice, Vava Ștefănescu este un creator rar.

Teatrul Masca, București – Ghetto Blaster. O experiență coregrafică și sonoră de Vava Ștefănescu. Regia și coregrafia: Vava Ștefănescu. Ilustrația muzicală: Julien Trambouze. Costume și scenografie: Damian Bulz. Cu: Ana-Maria Pâslaru, Ana Sivu-Daponte, Alina Crăiță, Laura Dumitrascu, Mihaela Huru, Ruxandra Chelaru, Ștefania Dumitru, Valentin Mihalache, Aurel Sorin Sandu, Bogdan Angelescu, Ionuț Ghenu. Premiera: ianuarie 2009.